

Φιλιππούπολις

Ἐπιπέδη ἢ μᾶλλον ἀνωδομήτη καὶ ἔξωραϊδὴ ὡς τοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Ἁλεξάνδρου Φιλίππου, ἣ οὐ καὶ ἔσχε τὸ ὄνομα τοῦτο, ἑμπολαίᾳ ὑπερέρον καλουμένη¹, κατὰ τὸ 352 π.χ. πιθανώτατα, ὅτε τὸ κλειστόν τῆς Θρακικῆς χώρας καταλαβὼν εἶχε ὑπόταξιν εἰς τὴν ἐαυτοῦ κυριαρχίαν ὁ Φίλιππος. Νωλίθελα δὲ κατέλαβε τὴν δέσιν τῆς ἀρχαίας Καλύβης, ἐν τῇ ὁμοίᾳ μαρτυρεῖται δὲ ὁ Φίλιππος ἐγκατέστησε τὸν ποτηροκόλιν, ἣ οὐ καὶ Ποτηροκόλιν ἄνομαστον², ἐν ἁποδωσίματι δὲ τοῦ Θεωδώρου³ γένηται « Ἔστι δὲ τὸ καὶ περὶ Θράκης Ποτηροκόλιν, ἣν Φίλιππος γὰρ συνοικίσαι τοὺς ἐπὶ ἑσθέρια διαβαλλομένους αὐτοῦ συναρχόντα, συνομότατα καὶ ψευδομαρτυροὺς καὶ τοὺς ἄλλους ποτηροκόλιν ὡς διεσχίοντα, ὡς Θεωπότου ἐν ἐξέτασιν Φιλιππιῶν γησι ». ὑπὸ τοῦ Πλινίου καλεῖται ἢ Ποτηροκόλιν ἢ ὑπερέρα ἀπὸ τῆν

ἡ Λακεδαιμονίου
Πόλει καὶ Θεωμά-
θρακικῆς ἢ Ἰωνίας
σφ. 80
1929.

1. Tacit. Annal II, 28 « urbemque Philippopolim a Macedonia Philippopolitam... » Ἱμερείου Λόγου Α', 13. — Ἀθηναῖοι Μακεδ' ἐνδ' ἀν. XXVII, IV, 12, « Philippopolis Eumolpicas vetus, καὶ XXII, II, 2 καὶ XXVI.
- 2) Πλούταρχ. Ἰσομάχ. σ. 550, 13. « ὡς περὶ ἡ πόλις τῆν ἐν τῶν παλιῶν καὶ ἀναρχωτάτων πόλιν, ὁ Φίλιππος Ποτηροκόλιν προσγόρευε ».
3. Θεωδώρου fr. 121. ἐν Μ. Ἀποδοκίμου VII, 37.

Φιλιππούπολις

Φιλιππούπολις, ἀβίβατον ἐν κούροις ἐν καλίβαε ἢν θύειν
 ἢν Καλίβαε, ἐξ ὅσων μάλιστα κούροις ὁ Ἰβραὺν εἰθρον
 ἐν τῷ τοῦ ὑπερμείμενον τοῦ Βυζαντίου ἔδρας τῶν Ἀσίων,⁵
 παρὰ δὲ τῷ μεγάλῳ Βυζαντίῳ γέρονται κερχωρισμένως
 αἱ πόλεις Καλίβαη καὶ Πομπρούπολις. Ὁ ἑλληνιστὸς οὗτος σημειοῖ
 «Φιλιππούπολις τῆς Μακεδονίας» ἐν τοῦ λόγου βιβλαίῳ οὐκ ἀνε-
 ἄρτη καὶ δωκῆθη ἐπ' ἀρμελὸν παρὰ τῶν Μακεδόνων, ἀλλ' οὐ
 πρόκειται περὶ τῆς ἐν Θρακίᾳ εὐλοῦται ἐν τῆς αὐτῆς τῆς
 ἰδίῳ προδύμῳ «Φιλίππου ἑοῦ Ἀμύντα» ἕλιμα ἐν τῷ ἔβρω,⁶
 ὁ ἐχολαστὴς τοῦ Ὀδοισορμῶ τοῦ Ἀκωνίου Ἀγούστου, ἀναγέρει
 οὐκ ἐγέρει πόλι καὶ τ' ὄνομα Βάλου οὐκ ὄνομα ἑμάλι-
 το ὀρόρον ἢ πόλις τῶν Φιλίππων, πεπλανημένον δὲ εἶνε καὶ
 τοῦ λεγόμενον⁷ οὐκ ἢ Φιλιππούπολις ἕγελο καὶ Κρηνίδες, ὄρε-
 γόμενον ὡσαύτως ἐν τῷ αὐτῶν ἔβρω καὶ ἀπὸ τοῦ Φιλίππου,
 περὶ τῶν γράφει ὁ Ἀππιανός⁷ «οἱ δὲ Φιλίπποι πόλις ἐσὶν, ἢ
 Βατοῦ ἀνομάζομαι πάντα καὶ Κρηνίδες ἢ ἀπὸ Βάλου: συγγνώ-
 γαυ εἶσι περὶ τῷ ὄρω νομάτων πολλά». Παραπληροῦς βι-
 βλαίῳ εὐρῆται καὶ ἐν ἀποσάσματι τῶν ἀρχαίων ἰστορικῶν
 ἔγρον καὶ Φιλοχῶρου, διαλαφθανομένῳ ὑπὸ τοῦ

4. Plinijii ἔδ. ἀρ. IV, II, (18) oppidum sub Rodopai, Pomegopolis an-
 tea, mox a conditore Philippolis, nunc a situ Trimontium dicta

5. Ἰβραβ. 2, 320 «ὑπερμείται δὲ τοῦ Βυζαντίου τὸ τῶν Ἀσίων ἔδρας
 ἐν τῷ πόλις Καλίβαη, Φιλίππου τοῦ, Ἀμύντου, τοῦ πομπρούπολις ἐν-
 ταῦθα ἰδρύσαντες».

6. Λαουουσαίου Θρακ. Μελέται Τότ. Α δ. 86.

7. Ἀππιαν. Ρωμ. Ἐργων.

Φιλιππούπολις

Ἄρπουραλιώνος⁸ καὶ αὐτὰ ἐπὶ Δράβωνι⁹ καὶ Διοδώρῳ¹⁰. Ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Πτολεμαῖος¹¹, ὡς καὶ ἴσως τῶν Βυζαντινῶν χρονολογῶν ἀπομαρτυροῦσι σύνθετον τὴν Φιλιππούπολιν καὶ Τριμόλιον οὕτως ὀνομασθεῖσαν ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ Trimoncium, ὡς ἐν τῇ ἑσπερῶν αἰτῇ ἰδρυμένην ἐπὶ ἑκαστοῦ βουνοῦ, ὑψιστάμενου μεγάλῃ πεδιάδι, Νεβέ Τηπέ Τουρκοσί λεγόμενον καὶ ἀσολογούνας σήμερον μίαν ἐν τῶν εὐνοικιῶν τῆς Φιλιππουπόλεως¹².

Τὴν Φιλιππούπολιν ἀνήγειρεν ὁ Φίλιππος ἵνα ἐν ταύτῃ ἐν Θράκῃ ἐπαγρυπῆται κυρίως ἐπὶ τῶν Ὀδρυσσῶν, ἀποσπασθῆναι καὶ ἀπαπέμειναι ἐπαναθάλασσον ἐκείνην. Πάντοτε δὲ, πρὶν ἢ ὑποσηκωθῆναι ὑπὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἰδιωρεῖτο ἐν ταύτῃ τῶν σημαντικῶν κεντρικῶν τῆς Θράκης ἐρυμάτων, διὰ τοῦτο Φίλιππος ὁ πρῶτος ἐξιστάμενος κατὰ τῶν Ὀδρυσσῶν, Βεσσῶν ἢ Δονδυλιῶν, κατέβαλεν εἰς ἐξόδου τῆς Φιλίππου πόλιν, ὡς ὁ ἰσλαμικὸς καὶ αὐτὸς τοῦ Πτολεμαίου ὀνομασθεῖσα αἰτῇ¹³ τῶν ἐνοικιῶντων γηγόνων ἐς τὰς ἀμφοτέρους. ἦτο ἑσπερῶν ἐν τῇ ἀρχαίῳ πόλει, ὅποια ἔτι καὶ κατὰ τῶν δευτέρων μ. χ. αἰῶνα διατηρεῖται καὶ

8. Ἄρπουραλ. Α. «ταῖς πόλιν ἐπὶ Θράκῃς ἐξόδοις ἐδαίμων μελινοφό-
σθαι μίλις ἢ πόλις τῶν Βαλθινῶν Φίλιπποι, Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος
βασιλέως ὑπαρθεῖσαν αἰτῇ, ὡς ἔσφορος ἐστὶ καὶ Φιλόχωρος
ἐν τῇ αἰσθητῇ».

9. Δράβ. 2, 331 fr. 20 «ἐπὶ οἱ τῶν Φιλίππου πόλις Κρηνίδες
ἐμαρτυροῦντο ἐπὶ αἰσθητῇ», καὶ fr. 60 καὶ 77.

10. Διοδώρου ΧVI, 71

11. Plinii ἐνδ. ὡς ἄρ. IV, 11 (18). - Πτολεμαίου Γεωγρ. III, 1α § 12.

12. Dumont Rapport σ. 24 καὶ Homolle-Dumont Mélanges σ. 211.

13. Πτολεμ. Ἰσλαμ. XXIV, 6,

υπερπάνωθεν καὶ ἐν τῶν γραμμῶν κατὰ τοὺς χρόνους
 τούτους ὑπὸ τοῦ Λουκιανού, ἔδει παρῆλθε¹⁴ τὸν ἕρμην γέγονε
 τα σέρι ταύτη δὲ εἶναι «μεγίστη καὶ καλλίστη αἰσῶν· πορ-
 ρυθεὶ γούρ ἀσολάμοι τὸ κάλλος. καὶ εἰς ποταμοὺς μεγάλους
 καταμύκτεται πάντῃ ἐν χρῶ γούρ αἰῶν». ἐν ἀσολάμοι
 δὲ τῶν Δουδωνῶν τοῦ Δεξιππού¹⁵ γέγραται «τὴν Φιλιππούπολιν
 ἔδει δὲ ἢ αὐτὴ ἀπὸ μεθόρου μὴ τῶν Θρασιῶν καὶ Μακεδόνων
 νῦν γῆς, καὶ εἶτα εἰ ἐπὶ τῷ Ἑβρω ἀσολῶ, οἰκιστὴν δὲ αὐτῆς
 γενέσθαι γέγονε Φιλίππον τοῦ Ἀμύντου Μακεδόνων ἀρχοντα.
 ταύτη δὲ οἱ Δουδαὶ ὡς ἀρχαιοτάτη ἢ μεγίστη προσέβαλλον
 εἰς πολιουρίαν». καὶ ὁ μελαγίνιστος τούτων Ἄμμωνός ἐφαί-
 ρει μετὰ τῶν Θρασιῶν ποταμῶν τὴν Φιλιππούπολιν ἢ Βορρῶν,
 γράφων, δὲ ὑπὸ ἀμπλῆς ἀντιθέτης, καὶ ἐν τούτῳ δεικνύει,
 δὲ κατὰ τὸν ἑλαττον αἰῶνα, δὲ ἔγραψεν ὁ Ἄμμωνός ἔχει
 ἰωαννίδου καὶ ἀροδένου, παρὰ τὴν ἐπιτεχθεῖσαν κατὰ τὸν
 προηγούμενον αἰῶνα ἑλίσσια καλασραγίη ὑπὸ τῶν Γότθων¹⁷.
 Ὅμοια καὶ κατὰ τοὺς βραδύτερον Βυζαντινοὺς χρόνους ἢ ἐπι-
 μαρτυροῦσα πόλις, καλονομένη ὑπὸ Ἑλλήνων πόνον, διὰ τούτο
 ὅτι οἱ Βούρξοι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τοῦ δεικνύοντος αἰῶνα,
 ἐκαστηθέντες τῆς ἐφασθενήσεως τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὴν κατα-
 λῆψιν τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τῶν Φράγκων, ἐπίδραμον εἰς τὴν θράσιν

- 14. Λουκιανὸς Δρακίται 25.
- 15. Δεξιππού fr. 50, ἐδ. Müller Fragm. Hist. Graec. Tom. 3. s. 678.
- 16. Ἀθημισιάη Marc. ἐνδ' ὡς αἰ. XX VII, IV, 12.
- 17. Δεξιππού fr. 16. Δουκίλου σ. 376, Α «Δουδαὶ περαιωθέντες οἱ γέγονε
 τοὶ Γότθοι τὸν ἑλαττον ποταμὸν ἐπὶ Δεσιου... ἢ τὴν Φιλιππούπολιν
 ἀσολίσαι, ληφθεῖσαν ὑπὸ αὐτῶν καὶ Θράσιν πολλοὺς ἀνακερδέτηται».

Φιλιππούπολις.

ὑπὸ τῶν ἡγεμόνα αὐτῶν Ἰωάννη ἢ Σουλταάνου, κατέβρι-
σαν ἐν καθρῶν τῆς Φιλιππούπολις. 18 Οὐχὶ δὲ μῦθος ἢ ἡ
καλαβραγή ἢ ἐν τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Βαλδουίνου ἐναχθεῖσα ἐν
τῆς Φιλιππούπολις, ἢ ἐν ὁμοίᾳ βραδύτερον ἐναχθεῖται ἐν τῆς προ-
τέραν αὐτῆς αἰσῆς. ἐν τῆς ὁμοίᾳς καλαβραγῆς πεδίαδος, μεμένη,
μακροδεν θαμνίνη, ὁμοίᾳς κατὰ τῶν περιγηθῆντα τῆς Θράκης
κατὰ τὸ 1573 Ἄγγλον Ph. du Fresne-Carneville καὶ ἑταίροντα
τῆς καλλονῆς τῆς Φιλιππουπόλεως πρὸς μερῶν ναυῶν ἐν μέσῳ
γαλινηναίαι θαλάσσης.

Οἱ μᾶλλον γαλινηνοὶ ἐν τῆς ἀρχαία Φιλιππουπόλεως οἰοί-
ησαν ὁ Ἀουλιανός καὶ ἡ Ἀρλίμης ἐφ' ὧν ὠνομάσθησαν καὶ
ἐν αὐτῆς γυλαί Ἀουλιανῶν καὶ Ἀρλιμῆας. 19. Ἐν αἰσῆς ἐν τῆς
θαλάσσης ἐπιγραφῆς 20 οὐκ οἶμαι ὅτι οἱ θαλασσοὶ ἡγεῖνται
ἐν τῆς πόλεως καὶ ἐν τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἐν τῆς ἐπιγραφῆς
ποινόντων. Μεταξὺ τῶν ὠνομασθησάντων τῶν νομισμα-
τῶν Φιλιππουπόλεως ὁ μᾶλλον αἰσιοσυμμεῖων εἶναι ἢ προση-
ποιοῦσιν τῆς ἐπιγραφῆς, κατὰ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ βραχίον, μετὰ τῆς
ἐπιγραφῆς «Κεῖνον Θρακῶν» 21. Αἰετῶνα περιβόλου πελασχι-
νοῦ μαρτυροῦσι τῆς ἐν τῆς ἐν αἰσῆς ἐποχῆς ἐπιγραφῆς

18. Ἀεροπολίον Γολορ. ἐκδ. Heisenberg σ. 63 [κατέβρισαν]. ἐν καθρῶν
αὐτῶν Φιλιππούπολις, θαμνῶν ἄγαν οὐσαν». - Δεικνύει ὁμοίᾳς
καλαβραγῆς ὑπέδην καὶ ὑπὸ τῶν Γότθων, γουνοσάντων ἢ ἑταίρων
ποδισάντων, περὶ τῆς ἐναχθεῖσαι χιλιάδας καλοῦσιν.

19. B. C. H. 37 σ. 150

20. Ἐπιθὶ τῶν καλοῦσιν ἐν τῆς ἐπιγραφῆς.

21. Head ἐκδ. ὧν σ. 362

Φιλιππούπολις.

ενοικισμού 22. Εἰς τοὺς ἐλεύθερους χρόνους γὰρ Φιλιππούπολις -
 ἦτο μὲν ἐν τῶν κατὰ πόλεων τῶν ὑπὸ Ἰσπανοὺς ἀπολεχουσῶν
 τῆν ἐσαρχίαν Θράκης, ἣς διετέτετο ἀρκεῖν 23.

22. Dumont Rapport σ. 10.

23. Κ. Πορφυρογεν. περὶ θεμάτων Βιβλ. 2. - εἰρημ. Συνέδ.
 635. Ὅρα καὶ Δουρού Ρωμαίων ἱστορία μετὰ φρασεῖς
 Ἀργυροῦ σελ. 876.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ